

Zgodil se je manjši čudež: po zgledu najmenitnejših klinik po svetu, kot so Charité v Berlinu, Karolinska na Švedskem, pa na Harvardu, Yalu, Stanfordu, kjer so že pred desetletji ustanovili samostojne inštitute za integrativno medicino (financirane z javnimi sredstvi!), se je zgodilo tudi pri nas: uradna šolska medicina, s katero se zdravi okoli dve milijardi Evropejcev in Američanov, in nekatere metode komplementarnega zdravljenja, ki jih uporabljajo preostali Zemljani, so si podale roke! S pomočjo Evropskega združenja za integrativno medicino, predvsem pa z znanjem in izkušnjami srbskega združenja za integrativno medicino in z nekaterimi eminentnimi strokovnjaki je nastala civilna organizacija, Združenje za integrativno medicino Slovenije. Prvi mož in predsednik združenja je prim. prof. dr. Zmago Turk.

S prim. prof. dr. Zmagom Turkom o prvi Hiši integrativne medicine v Sloveniji

Tekst: MIŠA ČERMAK, foto: ŠIMEN ZUPANČIČ

Na dan otvoritve je v posvetovalnici gospa z aparatom bicom (bioresonanca) ugotavljala zdravstveno stanje posameznikov.

Vili Poznik, idejni vodja projekta, s Francijem Pliberškom, direktorjem in lastnikom MIK Celje, ki je odstopil nekdanjo poslovno stavbo podjetja MIK – hkrati je menedžer Hiše integrativne medicine. »Vsi delamo z velikim srcem, ljubeznijo in veliko energije v skupno dobro Slovencev in zdravja!«

Hiša integrativne medicine

Sedem sekcij, katerih poslanstvo je mobilizacija in integracija znanja ter izkušenj šolske medicine in alternativnih ved, bo v Hiši integrativne medicine v Celju ponujalo svojo pomoč vsem, ki si želijo celostnega pristopa k zdravljenju. Obljublajo, da bo v hiši delovala tudi karitativna ambulanta za bolnike (vodil jo bo celjski zdravnik dr. Marjan Hočevar, zdravniki bodo delali brezplačno), ki nimajo zdravstvenega zavarovanja in so brez dohodkov!

Posvetovanja dvakrat tedensko

V Hiši integrativne medicine bodo delovale vsak torek in četrtek naslednje posvetovalnice: sekcija za tradicionalne medicine, v okviru katere bodo delovale podsekcije za zdravilne rastline, apimedicino, ajurvedo, akupunkturo in tradicionalno kitajsko medicino; sekcija za manualne tehnike; sekcija za zdravo hrano in okolje; sekcija za medicino bodymind; sekcija za magnetno in resonančno terapijo, pod katero spadata podsekciji magnetoterapija in bioresonanca. V prihodnjih mesecih bosta aktivni še dve sekciji: sekcija za homeopatijo in infopatijo ter sekcija za preostale metode in tehnike.

Uradna medicina in alternativa sta si podali roke!

Ste zdravnik, fizioterapevt, logoped, a tudi predsednik Združenja za integrativno medicino Slovenije – gre to skupaj?

Združenje je bilo ustanovljeno novembra lani v Moravskih Toplicah, mene so takrat izbrali za predsednika, sočasno pa smo oblikovali glavni strokovni svet. Ta je sestavljen iz desetih univerzitetnih profesorjev, med katerimi so večinoma medicinci, toda tudi fiziki, biologi. Želeli smo, da ta strokovni svet nadzoruje razvoj integrativne medicine v Sloveniji in zaščiti vse, kar je treba zaščititi, po načelu ne škoditi. To združenje smo oblikovali po shemi evropskega, naši mentorji pa so bili srbski kolegi: oni so nas včlanili v Evropsko združenje za integrativno medicino, ki ima center na kliniki Charité v Berlinu, preko njih pa še na Yale, Harvard ... Pomembno je, da je piramida formiranja takšna, da združuje šolsko medicino s komplementarnimi oblikami.

●Kako si lahko privoščite sodelovanje z alternativnimi metodami, ko pa jih pri nas uradna medicina ne dopušča?

Kot častni član Slovenskega zdravniškega društva lahko mirno rečem, da je takšno stališče napačno! Danes vemo, da se šestdeset, sedemdeset odstotkov Slovencev zdravi! (poudari besedo) s komplementarnimi metodami – izogibam se besedi alternativnost. Mi pa seveda ne moremo tiščati glave v pesek kot noj in reči, da nas nič ne briga, čeprav se mnogi bolniki bojijo povedati zdravnikom, da uporabljajo še druge

metode zdravljenja. To pa seveda lahko pripelje do velikih zapletov: upoštevamo časovnost diagnostike, ki bi jo lahko speljali v okviru šolske medicine, pa verodostojnost komplementarnih terapij. Z nešolskimi, torej komplementarnimi metodami se zdravi nekaj milijard ljudi po svetu, ves Vzhod – uspešno, in očitno jih je vedno več. Pri nas pa se takšno zdravljenje prebija po nekaterih čudnih kanalih. Zakon o zdravilstvu ni šel skozi in ne velja, »komplementarci« nimajo nobenih dovoljenj za delo niti od zdravništva niti od ministrstva in nimajo davčnega ter drugih nadzorov. Vse to želimo znotraj našega združenja kontrolirati, integrirati: želimo prenesti holističen, celosten pogled na življenje nasprotno.

●Zakaj?

Življenje ni samo poškodba, ni samo telo, človek ima tudi dušo. Ko vam univerzitetni profesor govori o duši ... No, za menoj je štirideset let revmatologije: ugotavljal sem, da brez psihičnega kontakta duše in telesa, brez duševnega zdravlja ni telesnega zdravlja.

●No, saj holistični pogled pravi, da če smo dolgo pod stresom, če ne znamo iz žalosti, če nas razjedajo čustva in zbolijo duša, se bolezen z energijske ravni prenese na telesno.

Odrli ste Pandorino skrinjico, a imava premalo časa. Rekel bi tako: tudi bolno telo povzroči motnje v duševnosti in nasprotno, vse je res, kar ste našli. Odkar sem v pokoju, de-

lam v karitativni ambulanti v Mariboru, k meni prihajajo bolniki brez zdravstvenega zavarovanja, dohodkov: so v duševni stiski, zato jih useka v križu, boli jih glava ... Povezava duše in telesa je zdaj v mojem življenju prioriteta, prej sem se moral držati strogih medicinskih predpisov: če je nekoga bolela križ, sem ga poslal na slikanje hrbtnice, pregled krvne slike, magnetno resonanco, čeprav sem iz izkušenj točno vedel, zakaj ga boli. Bolečina v križu je psihosomatska simptomatika nekaterih sprememb, ki so v telesu ...

●Toda zdravi se z blaženjem bolečin, s fizikalno terapijo, tabletami ...

Vprašanje je, ali se dela prav, zato iščemo druge metode: v naši Hiši integrativne medicine boste našli ajurvedo, meditacijo, kitajsko medicino, akupunkturo bomo imeli le kot svetovalništvo. Leta 1978 sem se s štirinajstimi zdravniki iz vse Evrope odšel na Kitajsko, učil sem se akupunkture, ker nisem vedel, kako naprej: no, postavili smo diagnozo bolniku, namesto analgetikov smo uporabili akupunkturo, napisali veliko člankov. Danes imamo tudi lasersko akupunkturo, električno stimulacijo akupunkturnih točk, toda pred 3000 leti Kitajci niso imeli drugega kot igle. Danes premoremo tudi punktopresuro – akupresura ni pravi izraz, ker se uporablja pritisk in ne igle.

●Redni profesor na mariborski medicinski fakulteti ste, toda zanima me, ali ste med svojim rednim delom

v ordinaciji poslali kdaj bolnika po drugačno, alternativno pomoč?

Seveda! Ob koncu dela sem si to že lahko privoščil, ker imam vse nazive, kar jih je mogoče imeti. Poslal sem bolnika na akupunkturo, namesto da bi mu predpisal nesteroidne anti-revmatike ali še močnejša zdravila, enako sem jih pošiljal na medicinske, posebne masaže. Če bi začela govoriti o energiji č, kje nastaja (po TKM v ledvicah), kako kroži, bi potrebovala zelo veliko časa, je pa res, da mora znati tradicionalni zdravnik po barvi oči, tonusu kože, po jeziku in slini, apetitu, pulzu, postaviti diagnozo. A energije ne znamo izmeriti, čeprav ljudje čutimo, kdaj je nimamo (nasmeh). Eno od naših delovanj, funkcij v Hiši integrativne medicine, bodo prehranska dopolnila, antioksidanti: danes jih imamo registriranih osemdeset brez nadzora, z medijskimi reklamami, in to je čista prevara ljudi; brez nadzora ne morete, recimo, jemati glukozamina, ki je koristen, toda treba je dodati še hialuronsko kislino in še kaj, če želimo maksimalen učinek na hrustančnih kosteh.

●Toda zdravniki nas dandanes odpravijo z zdravili in priporočilom o dodatkih, ki da naj jih kupimo, in to je to. Torej je treba začeti pri ozaveščanju zdravnikov?

Iskal sem vzroke za to stanje: indoktrinirala nas je farmacevtska industrija – vprašajmo se, zakaj smo zmanjšali zaželeno vrednost sladkor-

ja, ali holesterol ali pritisk? Tu zadaj stoji lobi farmacevtske industrije! Pa ukrepi niso slabi, saj je bolje imeti 120 pritiska kot 160, toda za tem »zaželenim« je jemanje kupa tablet, ki ima kup stranskih učinkov! Še najhuje je, da starostnik nad šestdeset let zaužije od pet do šest tablet na dan, med temi zdravili pa nastanejo interakcije! Toda tako so nas naučili: izvolite recept, pojdite v lekarno ... (in povešalo o množici zdravil, ki jih je ženski predpisal zdravnik in naj bi jih vzela v lekarni, češ da morajo tudi zdravniki in farmacija živeti: ko pa je prebrala učinkovanje zdravil, jih je vrgla v stran, češ da mora živeti tudi ona).

●Kako omejiti vpliv farmacije? Kako doseči priznanje komplementarnih metod?

Medicina absolutno zahteva dokaz, da bi metoda prešla v šolsko medicino. Mi se bomo v naši Hiši integrativne medicine trudili tudi za to! Prestopili bomo znanstveno in predstavili šolskim medicincem, kaj je dobro in učinkovito, in ko bodo izobraženi ter bodo v praksi videli, kaj so akupunktura, medicija, homeopatija, bioenergija, bodo to upoštevali. Energija je fluid, ki teče med nama, energija teče med ljudmi: imate pozitiven in negativen fluid: pri nekom, ki gre mimo tebe, zapiha mrzlo, pri drugem čutiš toploto! A tega nihče ne raziskuje, ker smo bili educirani s strani farmacije, da naj zdravimo z zdravili. Kot fizioter sem se vse življenje trudil tudi za

Tanja in Zdenko Domančič ter prim. Jože Barovič, dr. med. – člani sekcije združenja za integrativno medicino

gibanje, ki je vir zdravja – pa so se mi smejali. Veste, lenuhi smo: namesto da bi naredili deset vaj, če nas kaj boli, raje popijemo tableto. Strašno močen moraš biti sam v sebi, da greš raje teč.

●Sedemdeset let imate: zakaj se vam ljubi ukvarjati z napredkom, orati ledino v združevanju učinkovitih metod na področju zdravstva v tej naši, na tem področju tako nazadnjaški državi?

Vse življenje sem iskal nekaj novega in tako je tudi zdaj, ko sem v pokoju. Tudi moja žena je akademik in na tem področju sva enaka: ne čutiva, da sva v pokoju, razen po manjših prihodkih (nasmeh). To zdaj je zgolj moje amatersko delo in ni plačano, tudi napredovati ne morem več, saj imam najvišje možne titule, strokovne nazive na svojem področju – nič od tega, kar delam, ni v mojo korist. Želim le altruistično odpreti to pot ljudem. Da pomagam: konec koncev smo del okolja, vsega, energija je vsepovsod! In zato, ker pozitivna energija, ki naj kroži med ljudmi, ni dovolj izkoriščena! ■

Prim. prof. dr. Zmago Turk, predsednik združenja ZIMS: »Za to, da bodo komplementarne oblike kontrolirane in prenesene v vsakdanjo uporabo bolnikom, je naš strokovni svet zastavil svojo avtoriteto.«